

هلنيسم

دروغی بزرگ در باره فرهنگ ملتی کوچک

بررسی

احمد حامی

ksrim.kaydan

هَلَنِيْسَم

هلنيسم

دروغی بزرگ در باره فرهنگ ملتی کوچک

برسی
احمد حامی

استاد بازنشسته دانشکده فنی تهران
استاد پیشین دانشکده فنی تبریز
و دانشگاه پلی تکنیک تهران

چاپ یکم

۱۳۶۳

اسم کتاب: هلنيسم، دروغی بزرگ دربارهٔ ملتی کوچک
بررسی: احمد حامی
تیراژ: ۵۰۰۰ نسخه
چاپ یکم: ۱۳۶۳
چاپ و صحافی: شرکت افست (سهامی عام)

پیشنوشتار

به جای پیشنوشتار آنچه را که «پروفسور پوپ» امریکایی، خاورشناس نامی در آغاز کتاب «شاهکارهای هنر ایران» دربارهٔ زمان هخامنشیان نوشته است، گذاشته شد: «هنر دورهٔ هخامنشی ما را با نخستین شاهنشاهی جهان که یکی از منظم‌ترین و مقتدرترین و بی‌هیچ تردید عادلترین دولتها بوده است، روبرو میکند. دنیای غرب از ایران باستان، آگاهی مختصری دارد و آن نیز از روی گزارشهای خصمانه و پرغرض یونانیان است که در آغاز قرن چهارم پیش از مسیح با ایرانیان دست به گریبان شدند. یونانیان این زمان در بیان برتری استعداد خود هیچگونه تواضعی نداشتند و برایشان دشوار بود که از هنر ملتهای دیگر سخن بگویند. یونانیان همیشه با احترام و وحشت از شاه بزرگ سارد، سخن گفته‌اند و حال آنکه این «شاه بزرگ» فقط یکی از ساتراپهای شاهنشاه ایران بوده و «سارد» فقط مرکز ولایتی بشمار می‌آمد و هنگامی که جنگهای داخلی، یونان را بکلی تجزیه کرد و ایشان را آمادهٔ آن ساخت که از همسایگان خود اطلاعات مستقیم و درست بدست بیاورند، گزنفن و هرودوت دربارهٔ ایرانیان مطالب تمجیدآمیزتری نوشته‌اند. گزنفن در پرورش یک شاهزادهٔ ایرانی که کوروش کوچک باشد، نمونه و سرمشق تربیت اصولی و انسانی را تشخیص داده است، یعنی آنچه یونانیان اگر برشده سیاسی میرسیدند، خود بدان محتاج بودند. در حقیقت همیشه در یونان یک فرقهٔ مهمی وجود داشته که معتقد بسازش و همکاری با شاهنشاهی ایران بوده است.

نکته‌هایی که در کتابهای درسی اروپائی نوشته‌اند، مبتنی بر اینست که ایران کشوری ستمگر و وحشی بوده و در جنگهای ماراتن و سالامیس چراغ تمدن اروپا را خاموش کرده، و مغرب زمین را در دوران تاریک جهل انداخته، واهی‌ترین افسانه تاریخی است که در همه ادوار، حقیقت را مستور کرده و منشاء بسیاری از اشتباهات دیگر نیز شده است.

شاهنشاهی هخامنشی بر اصول اخلاقی و مذهبی بسیار متینی استوار بوده است و هرگز در سیاست خارجی هیچیک از شهرهای یونان اصولی عمیق‌تر و حقیقی‌تر از آن وجود نداشت. اساس این سیاست رفق و مدارای نژادی و مذهبی بود. آشور دستگاه پادشاهی خود را براساس «وحشت» گذاشته بود. دولت آشور با سرعت شگفت‌انگیز زوال یافت و در طی چند نسل شهرهای بزرگ آن از غبار سرزمینهایی که با ظلم و بیرحمی زیر فرمان آورده بود، مستور گشت. اما شاهنشاهی هخامنشی از آسیای مرکزی و رود سند تا نیل و دریای اژه، بسط یافت. در سراسر این زمین پهناور، آسایش و فراوانی نعمت فرمان راند و یکی از بزرگترین مراحل پیشرفت تمدن در این دوران طی شد. دین هر ناحیه و آداب و رسوم محلی مورد احترام و حمایت قرار گرفته، چند حکومت مستقل محلی که بود، نه همان سرنگون نشد، بلکه تقویت شد و تعهد شاهنشاه با آسایش اتباع خود، همه‌جا ابلاغ و اجرا گردید.

در کتیبه‌های مصری، داریوش را بسبب ایجاد بیمارستانها و آموزشگاهها و امور آبیاری و تسهیل حمل و نقل و تکمیل نخستین ترعه میان دریای سرخ و مدیترانه که همه از اقدامات ایرانیان بود «نکوکار بزرگ» لقب دادند.

شاهنشاهی هخامنشی «دولت آزادگان» بدقیقترین معنای این کلمه بود. بزرگواری و صفای باطن و راستی و حسن انتظام و احساس مسئولیت و لطف و روابط اجتماعی با دین شریف، صفات برجسته دوره هخامنشی بود و همه آنها در هنر این دوران تجلی کرده است..... (از کتاب تخت جمشید. نوشته علی سامی چاپ شیراز ۱۳۴۸ صفحه ۲۶ تا ۲۸).

هلنيسم

دروغی بزرگ درباره فرهنگ ملتی کوچک

هلنيسم، فرهنگ مردم آریایی، هندوان، ایرانزمین و آسیای کوچک است که پس از یورش اسکندر مقدونی به آسیای کوچک و جنوب باختری ایران، همراه سپاهیان و جانشینان اسکندر به یونان رفته است. تاریخدانان باختر، آن را وارونه کرده اند تا خود را وارث تمدن بزرگی کنند. تاریخ خوانده های غرب زده خودمان هم از آنها پیروی کرده اند.

نخستین بار یک تاریخدان آلمانی به نام دریزن I.G. Droysen در سال ۱۸۳۳ کتابی درباره اسکندر مقدونی نوشت و فرهنگ باستان از زمان اسکندر تا ظهور عیسی (ع) را Hellenismus نامید. پس هلنيسم واژه یکصد و پنجاه ساله است و ریشه تاریخی ندارد.

پس از Droysen تاریخدانان باختر تلاش کردند که برای واژه هلنيسم ریشه یونانی بتراشند و فرهنگ بزرگ آریایی های هندوستان، ایرانزمین و آسیای کوچک را یونانی کنند. پایه و مایه هلنيسم که تنها دگرگونی بزرگ فکری در یونان باستان بوده است چیست؟

چهار واژه یونان باستان Helios – Helena – Hellas – Hellen میتواند ریشه واژه هلنيسم بوده باشند، که بررسی میشوند.

Hellen — در افسانه های یونان باستان آمده است که، یونانیان از تخمه

پدری هِلِن نام بوده اند که چهار پسر داشته به نام‌های Achaïos-Aiolos-Dorus-Ion، اینها بنیان چهار تیره مردم یونان باستان را گذاشته بودند. نمیشود پذیرفت که فرهنگ درخشان هلنیسم از چنین مرد افسانه‌یی که زمانش خیلی دور از زمان اسکندر بوده نام گرفته باشد.

Hellas — در زمان خیلی پیش نام بخشی از Thessalie بوده (کنارهٔ باختری دریای اژه). گویند زمانی هم نام تکهٔ میانی ی شبه‌جزیرهٔ یونان بوده، اما هیچ‌گاه نام همهٔ سرزمین یونان نبوده است.

نوشته‌اند که، در سدهٔ نهم پیش از میلاد مردم یونان سه تیره بوده‌اند (Aiolosها در شمال Ionsها در میان و Dorusها در جنوب)، نامی از Hellas در میان نبوده است. این می‌رساند که، بخش Hellas مانند جاهای دیگر یونان در آن زمان نام و نشانی نداشته است. پس نمیتوان پذیرفت که هلنیسم از نام Hellas در آمده باشد.

Hellena — در افسانه‌های یونان باستان آمده است که، دختر Leda و Zeus بوده و از تخم پرند برون پریده بوده است. شاعران یونان باستان، او را زنی زیبا و بی‌وفا وصف کرده‌اند. نمیتوان پذیرفت که نام چنین زن افسانه‌یی بی‌بندوبار را بر تمدن بزرگی گذاشته باشند.

Helios — یونانیان باستان او را خدای روشنی میدانستند که سوار بر اسبان سفید، روزها در آسمان جولان میداده و شب هنگام به پایگاه خود در زورقی زرین، باز میگشته است. این، نام «بَغِ مَهر»، ایزد روشنی آریایی‌هاست که آن را یونانی کرده‌اند.

بَغِ مَهر، ایزد آریایی‌های: هندوان، ایرانیان، هتیت‌ها، هوریت‌ها یا میتانی‌ها، اوراتورها و فریگی‌ها، در زبان یونانی Bacchus شده است. چون مهربان مردمی می‌گسار بودند. یونانیان بَغِ را خدای شراب نام دادند.

مَهر نَبَرَزْ (مَهر شکست‌ناپذیر) را یونانیان باستانی Helios invictus

نامیدند. تَبَرز که در چند سنگ نوشته در مهرابه‌های روم باستانی خوانده شده است، واژهٔ ایرانی و برابر شکست‌ناپذیر است. در زبان کُردی هم «تَبَرز» به معنی شکست‌ناپذیر است.

هِلِنُفیل‌ها، پیروان آئین مهر بودند و نه دوستداران یونان. یونانیان باستان، چون جای زنده‌گی‌شان در یونان تنگ شده بود، از سرزمین خود به کناره‌های شمالی و باختری دریای سیاه، به جزیرهٔ سیسیل، به ناپل، به ماریسی، به کنارهٔ خاوری اسپانیا، به شمال آفریقا و سیرناتیک کوچ کردند و از سال ۷۵۰ تا سال ۵۵۰ پیش از میلاد در جاهای نامبرده دولت‌های شهری بنیان گذاشتند و راه و رسم زنده‌گی‌شان را به آنجاها بردند. در این دوستان سال فرمانروایی یونانیان، نامی از «هِلِن» برده نشده و یادی از آن بجا نمانده است. این میرساند که، یونان از زمان باستان تا امروز هیچ‌گاه هِلِن نام نداشته است.

آنچه امروزه هلنیسم نامیده میشود فرهنگ پُرمایه و درخشان مهربان بوده که پس از یورش اسکندر، جانشینان او آن را از ایسرانزمین و کشور هتیت‌ها Hethit و هوریت‌ها یا میتانی‌ها Mitanni و فریگی‌ها Phrygi به یونان برده‌اند. تاریخ‌نویسان باختر، که عیسوی و یهودی بودند، زیر نفوذ مذهبشان، تا سدهٔ بیستم میلادی کوشش کرده‌اند که، از نوشته‌های کتابهای باستانی دین خود تاریخ بسازند، از این رو تمدن‌های بزرگ فنیقی‌ها، آرامی‌ها و سریانی‌های سامی‌نژاد و همچنین هتیت‌ها، میتانی‌ها، فریگی‌ها و اوراتورهای آریایی‌نژاد را نادیده گرفتند و هر ساختمان باستانی یا اثر تمدنی که در سرزمین‌های جنوب باختری آسیا، به‌ویژه آسیای کوچک پیدا کردند، از آن یونانی‌ها پنداشتند. با روشن شدن تمدن‌های نامبرده‌گان در یک صد سال گذشته، آشفتگی بزرگی در نوشته‌های تاریخ‌نویسان عیسوی و یهودی پیدا شده است. کم‌کم آگاه شده و می‌شویم که، نه تنها این تمدن‌ها از یونانی‌ها

نبوده، بلکه یونانیهای باستان ریزه‌خوار خوان تمدن این مردم و مصری‌ها بوده‌اند. تا آنجا که هندسه (که ریشهٔ آن اندازه است) را از مصری‌ها و نوشتن و حساب کردن را از فنیقی‌ها و نجوم را هم از سریانی‌ها یا آرامی‌ها یاد گرفته‌اند چونکه، واژه‌های پایهٔ نجوم در زبان‌های باختری، آرامی یا سریانی هستند مانند:

Alhidade (العضاده = بازو)، Azimut (السموت = سمت‌الراس)، Nadir (النظیر) و جز اینها. یونانی‌ها الفبایشان را از فنیقی‌ها گرفته بودند و تا سدهٔ یازدهم و دهم پیش از میلاد مانند ما، از راست به چپ مینوشتند. یونانی‌های باستان، ضرب کردن نمیدانستند زیرا، عددهایشان مانند عددهای ابجد ما بود که آن را هم از فنیقی‌ها گرفته بودند و از شمار ۲۰۰۰ بیشتر نداشته‌اند.

α	β	γ	δ	ϵ	ζ	ξ	η	0
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ι	χ	λ	μ	ν	ξ	$\omicron$	π	φ
10	20	30	40	50	60	70	80	90
ρ	σ	τ	υ	ψ	χ	Ψ	ω	π
100	200	300	400	500	600	700	800	900
α, β								
1000	2000							

$$\chi\xi\xi = 666$$

شماره‌های حروفی یونان باستان که آنها را از فنیقی‌ها گرفته بودند و همانند شمارهای ابجد هستند.

چگونه میشود پذیرفت، مردمی که صفر نداشتند تا بتوانند ضرب کنند، جدول ضرب را پیدا کرده باشند. چند سال پیش «گیرشمن» باستان‌شناس فرانسوی که ده‌ها سال در شوش کاوش کرده، گفت:

در شوش یک سند تاریخی را که مربوط به جدول ضرب بود بدست آوردیم. در آنجا روی یک تخته سنگ سه بار نوشته شده بود ۵۱ × ۴۰ و در زیر این عبارت عدد ۱۵۱ نوشته شده بود این سنگ نوشته که در موزه ایران باستان نگهداری میشود نشان میدهد که، قرنهای پیش از فیثاغورث ایرانیان به جدول ضرب دست یافته بودند. پس از آنکه کتاب «سفر جنگی اسکندر مقدونی به درون ایران و هندوستان بزرگترین دروغ تاریخ است» چاپ شد، چند تاریخ خوانده بر من خُرده گرفتند که:

درباره کاوش‌های نسا (هجده کیلومتری شمال باختری عشق‌آباد = آشک‌آباد)، نخستین پایتخت پادشاهان اشکانی خراسان و این همه سکه به خط یونانی که در شمال افغانستان (در باختر؟) پیدا شده و کاوش‌های — آی خانم — در کنار آموی دریا، جایی که رود کوچکی به آموی میریزد و سُرخ‌کُتل چه می‌گویی؟

بران شدم که درباره خُرده‌گیری آنها بررسی کنم. گزارش کوتاهی از کاوش‌های نسا و دو کتاب درباره هلنیسم بدست آوردیم و نوشته‌های آنها را خواندیم و بررسی کردم که نتیجه آن را در زیر می‌خوانید.

یکی به نام هلنیسموس Hellenismus نوشته T.B.L. Weber که به زبان انگلیسی نوشته شده و Ulrike Thimm آن را به زبان آلمانی برگردانده است. دیگری به نام مشرق زمین هلنی شده Der hellenisierte Orient نوشته D.Schlumberger که به زبان فرانسوی نوشته شده و Karine Hafner آن را به زبان آلمانی برگردانده است. هر دو کتاب در شهر Baden-Baden در کشور آلمان باختری در چاپخانه Holle چاپ شده‌اند.

گروه بزرگی از باستان‌شناسان شوروی در بخش جنوبی ترکمنستان امروزی، در شهر نسا، نزدیک آشک‌آباد (عشق‌آباد) کاوش کرده و از یک

تمدن باستانی پرده برداشته‌اند. این تمدن درخشان از اشکانیان خراسان یا پارتها بجا مانده است.

شاهنشاهی پارتها یا اشکانیان، در سدهٔ سه‌یم پیش از میلاد پس از برافتادن هخامنشیان بنیان‌گذاری شده و پنج سده پایدار مانده، هنگام زورمندی، مرز کشور اشکانیان، در شمال از آموی دریا تا دریای خزر، در خاور تا هندوستان، در جنوب تا اقیانوس هند و خلیج فارس و در باختر تا دریای روم (مدیترانه) گسترده بوده.

باستانشناسان شوروی، شمار زیادی ماندگاه Settelment شهری اشکانیان را پیدا کرده و روشن ساخته‌اند که، کشاورزان پارتی، قنات‌کندن و آبیاری زمین با آب قنات را میدانستند. از دژهایی که از زیر ماسه بیرون آورده‌اند، دانسته شده که، پارتی‌ها در ساختن و نگاهداری دژهای نظامی به راستی استاد بودند. در خرابه‌های نسا، گذشته از خود شهر، ویرانهٔ یک دژ نظامی باشکوه با دیوارهای بلند را که به‌جا مانده است یافته‌اند. در نسا، باستانشناسان خرابه‌های خانه‌های مردم و گورهای بزرگان شهر را هم یافته‌اند. بیشتر خاکبرداری‌ها در شهر نسا کهنه انجام گرفته است. این شهر یا دژ نظامی، در بیرون شهر نسا جا داشته است. در ویرانه‌های شهر باستانی نسا، به اندازه‌ی تمدن پارتی پیدا شده که، عمر یک نسل به آن نرسد که همهٔ آنها را بررسی کند.

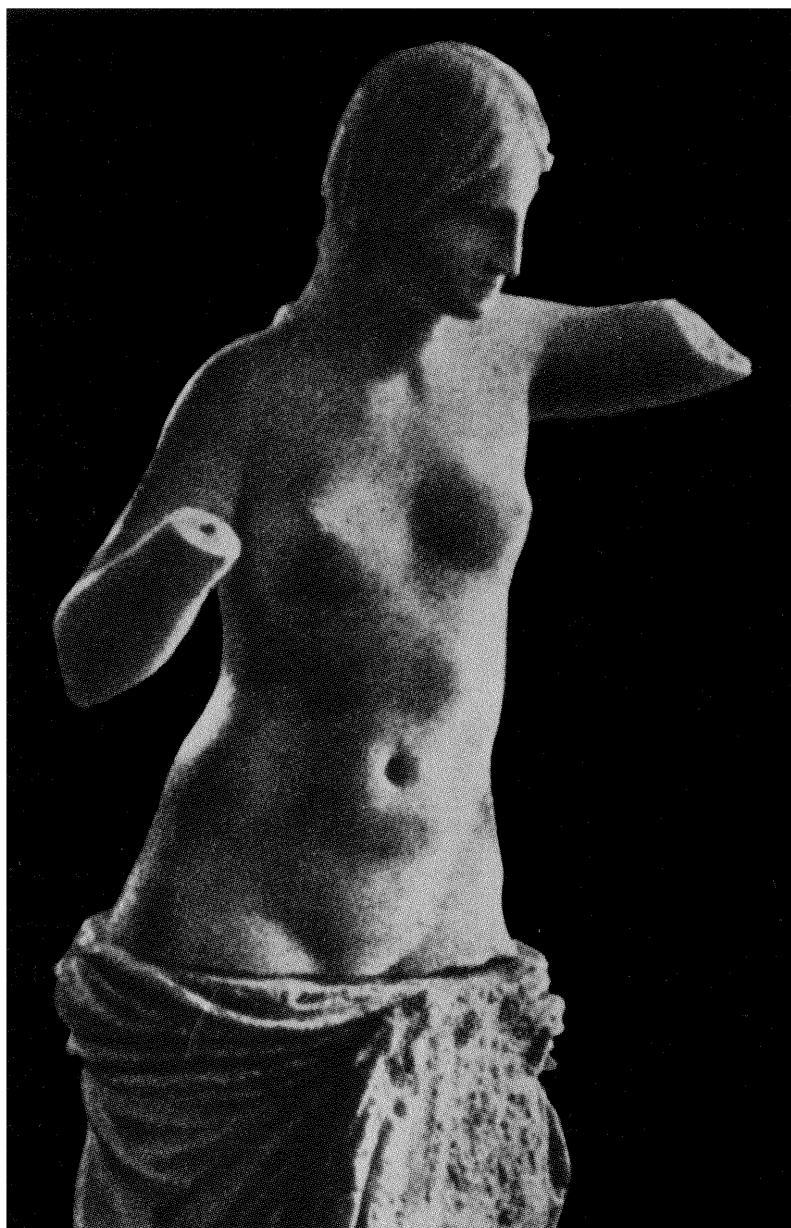
هنگامی که باستانشناسان شوروی ساختمان‌های اصلی شهر را از زیر خاک بیرون می‌آوردند شکوه معماری شهر، همه‌شان را به شگفتی انداخته بود. یک تالار بزرگ به سطح نزدیک به ۱۷۰ مترمربع پیدا شده که، دورتادور آن با پیکره‌های ساخته شده از گل رُس آرایش یافته بود. همهٔ پیکره‌ها به روی زمین افتاده و خُرد شده بودند. باستانشناسان شوروی، با بهم چسباندن بیش از دوهزار تکه، پیکرهٔ یک زن بلند بالا را بازسازی کرده‌اند.

یک پیکره دیگر، همانند آنچه بهم چسبانده شده، در جایی که «پرستشگاه گرد» نامگذاری شده، یافت شده است.

باستانشناسان شوروی که سبک معماری پارتی‌ها را روشن کرده‌اند برآنند که، پارتی‌ها نخست از سبک معماری یونانیان پیروی میکردند. همزمان با آن، سبک معماری خود را هم به کار میبردند و سپس سبک معماری خود را گسترش داده‌اند.

در جایی که «کاخ چهارگوش» نام گذاری شده و خاک برداری آن سالها پیش آغاز شده بود، شمار و گوناگونی چیزهایی که پیدا شده بیماند است. گویا اینجا خزانه‌یی (مقبره‌یی) بوده که در نیمه دوم سده سهیم پیش از میلاد، برای انجام دادن تشریفات به خاک سپردن پادشاهان پارتی ساخته شده بوده است. سردابه‌ها و زیرزمین‌های کاخ را با چیزهای گوناگون پر میکردند، همین که دیگر جا برای گذاشتن چیزی نیمباند، در آن را مهر و موم میکردند و جلوی آن دیوار میساختند. پس از سده‌ها نگاهداری، در سال ۲۲۶ میلادی که دودمان اشکانیان برافتاد، گنج‌های این کاخ را غارتگران چپو کردند. تنها پاره‌یی از چیزهای آن گنج‌ها تا به امروز بجا مانده است.

باستانشناسان شوروی سالها با بردباری درباره آنچه در کاخ «چهارگوش» پیدا شده بررسی کردند، تا به شناختن آنها و پیدا کردن همبستگی میانشان کامیاب شدند. گوناگونی و نازک کاری چیزهای گرانبها که پیدا شده بی‌مانند است. باستانشناسان در اینجا پارچه، سرامیک، شیشه‌های زرانود، چیزهای گرانبها که از فلز و عاج ساخته شده‌اند، پیکره‌های فلزی کوچک، اثاث و چیزهای آرایشی درون خانه، صدف و مرجان‌های دریایی، منبت کاری، سکه، یک آینه برنزی طلایی رنگ که نقش یک گوزن در هنگام فرار روی آن کنده‌گری شده و لباس رزم یک پادشاه پارتی را پیدا کردند.

تندیس گل رسی که آنرا در شهرِ نسا، نخستین پایتخت اشکانیان پیدا کرده‌اند. شهرِ نسا در ۱۸ کیلومتری شمال باختری عشق آباد (اشک آباد) جا داشته است.

باستانشناسان شوروی، در یکی از سردابه‌ها، ساغرهایی از عاج که روی آنها کَنده‌گری شده پیدا کرده‌اند. همین که به این ساغرها هوا میرسید، در برابر دیده‌گان باستانشناسان از هم میپاشیدند. پس از دو سال و نیم کوشش پی‌گیر، باستانشناسان توانستند، تنها چهل تا از ساغره‌های عاجی خمیده را از میان هزاران ساغر عاجی بازسازی کنند. تکه‌هایی از پیکره‌های مَرمری پیدا کردند که توانستند برخی از آنها را بازسازی کنند.

باستانشناسان شوروی در یک خُمخانهٔ زیرزمینی، جای نزدیک به دویست هزار لیتر شراب که در خُمره‌ها انبار شده بود پیدا کردند. در این خُمخانه، نوشته‌هایی را که با مرکب روی تکه‌های شکستهٔ خمره‌ها نوشته شده بود باز یافتند. از کشف رمز نوشته‌ها روشن شد که دربارهٔ تحویل دادن شراب‌اند.

تاریخ همهٔ نوشته‌ها که بیش از یک هزار و پانصد تا هستند، از سدهٔ یکم پیش از میلاد است. اینها نخستین نوشته‌هایی هستند که در سرزمین نخستین پادشاهان پارتی پیدا شده‌اند و از این رو بسیار ارزشمند هستند.

با بررسی بیشتر دربارهٔ چیزهای پیدا شده در ویرانه‌های شهر نسا، زنده‌گیی روزانه و اقتصادی پارتی‌ها روشن خواهد شد و یکی از پُرارزش‌ترین دوره‌های تاریخ ایران باستان که کمتر دربارهٔ آن بررسی شده، روشن خواهد گردید.

این بود نوشتهٔ بسیار کوتاهی از کاوش‌های باستانشناسان شوروی در شهر نسا، نخستین پایتخت اشکانیان خراسان.

کتاب Hellenismus تنها دربارهٔ فرهنگ هلنی در کشورهای کنار دریای روم نوشته شده و نوشتاری دربارهٔ هلنیسم در آسیای کوچک و ایران در آن نیست از کتاب «خاورزمین هلنی‌شده Der hellenisierte Orient» تکه‌هایی را که دربارهٔ ایران‌زمین نوشته شده است بررسی می‌شود، در این کتاب نوشته

شده است که:

هلنی شدن خاور زمین، با افتادن کشور هخامنشیان به دست اسکندر مقدونی آغاز شده است. آگاهی ما از رفتن هنر یونانی به مشرق زمین، در پایان سدهٔ چهارم و آغاز سدهٔ سهیم پیش از میلاد بسیار ناچیز است. پس باید فرض کنیم که، کشورگشایان مقدونی هنر یونان را به مشرق زمین برده باشند، که تا دوران شاهنشاهی ساسانیان در آنجا پابرجا مانده باشد. اسکندر مقدونی که در سالهای ۱۳۴/۵ پ.م. از اروپا بیرون شده و تا هند پیش رفته است، پس از مرگش کشورهای گشوده شدهٔ او و سپاهیانش زودازهم پاشیده شده اند. همزمان با آغاز جنگ خانه گی میان جانشینانش، پس از زمان بسیار کوتاهی هند از دستشان رفت، تا آغاز سدهٔ دویم پیش از میلاد، کشور یونانی باختر Baktri از نو گشوده شد. گشودن دوبارهٔ کشور باختر پس از یک سده و نیم، از روی گرده جنگهای اسکندر انجام گرفته است. سلوکیدها که بخش بیشتری از کشورهای گشوده شدهٔ اسکندر و سپاهیانش را بدست آورده بودند، شایسته گی نگاهداری آنها را نداشتند. در سال ۱۳۰ ی پیش از میلاد، دویمت سال پس از اسکندر مقدونی، سرزمینهای خاوری رودخانهٔ فرات را از دست دادند. در همین سال، کشور باختر هم از دستشان رفت و به دست تیره های ایرانی افتاد که از آسیای میانی آمده بودند. در سدهٔ یکم پیش از میلاد، دولت پادشاهی یونانی هند هم بدست همین تیره های ایرانی برانداخته شد و از آن پس، فرهنگ یونانی به زیر سایهٔ رومیان رفت.

سرنوشت فرهنگ یونان در سوریه، میانرودان (بین النهرین)، ایران و سرزمین دورافتاده از رودخانهٔ سیر دریا تا رودخانهٔ هند (سند)، به کجا کشیده است؟ آیا در آنجاها درخشش ویژه یی پیدا کرد، جوری که در هنر هم بازتاب یافته باشد؟ فرهنگ یونان تا چه زمان در آنجاها بجا مانده و آیا میراثی از خود بجا گذاشته است؟ اینها پرسش هایی هستند که تا امروز هم بسیار دشوار

است بتوان پاسخی به آنها داد.
آنچه در آغاز بررسی‌ها دشواری پیش آورده، ناپیوستگی و ویژه‌گی
سَندهاییست که بدست آمده‌اند.

سَنده پُرارزشی که از کشور گشایی اسکندر مقدونی تا آغاز
شاهنشاهی ساسانیان بدست آمده، هنر سکه‌زنی یونانیان است. سکه‌های
سلوکیدا که در میانرودان (بین‌النهرین) و ایران زده شده‌اند امروزه خوب
شناخته و ردیف‌بندی گشته‌اند. اما در شناسایی سکه‌های پادشاهان
یونانی کشور باختر، دشواری‌هایی پیش آمده است. کارشناسان، در
پیوسته‌گی سکه‌ها و شمار پادشاهان یونانی کشور باختر، هم‌رأی نیستند.
همچنین روشن نشده است که این سکه‌ها در کجا زده شده‌اند. آنچه روشن
است، صفت ناب یونانی سکه‌های سلوکیدا و پادشاهان یونانی کشور
باختر است. سکه‌های بزرگ با شکل چند فرمانروای یونانی کشور باختر،
شاهکار سکه‌زنیست.

تا میانه سدهٔ دوم پیش از میلاد، سکه‌ها با خط یونانی زده شده‌اند.
سکه‌های اشکانیان هم تا پایان فرمانروایی‌شان، صفت یونانی‌شان را
نگاه داشته‌اند. از میانهٔ سدهٔ دوم میلادی روی برخی از سکه‌های اشکانی
خط آرامی نوشته شده است. کم‌کم روی سکه‌ها، خط یونانی نادرست
نوشته شده، روی سکه‌های هندویی-سکایی و سکه‌های پارتی و هندویی هم
همین کار شده، از این رو میشود گفت که سکه‌های یونانی «بربری» شده‌اند.

روی سکه‌های هندویی - سکایی، دگرگونی پیدا شده و همانند
سکه‌های یونانی نیستند. روی سکه‌های زیادی شکل پادشاه، سوار بر اسب
که یک نیزه یا تازیانه در دست دارد، یا چهارزانو روی تشک نشسته سکه زده
شده است. خط یونانی روی سکه‌های هندویی و اشکانی نادرست است.
یک روی سکهٔ کوشانیان نام Hermaios واپسین پادشاه باختر و روی دیگر آن

نام Kujula Kadphises سکه زده شده است. این سکه‌های دوزبانی، تا زمان پادشاهی Kanishka زده شده‌اند.

با همهٔ اینها که دربارهٔ سکه‌ها نوشته شد، سکه‌ها آگاهی‌یی دربارهٔ معماری، نقاشی و هنرهای کوچک نمیدهند.

آغاز هلنیسم، به‌ویژه دوران شکوفای آن تاریک است. پرسش‌های مهمی دربارهٔ فرهنگ و هنر در کشورهای «مقدونی — یونانی»، سلوکیدی و پس از نیمهٔ دوم سدهٔ سهیم پیش از میلاد «کشور باختر» در خاور، بی‌پاسخ مانده‌اند. پیکره‌یی هم که پاسخ‌گوی این پرسشها باشد تا امروز پیدا نشده است.

آنچه میتوان گفت این است که: سندهایی که در دست داریم درهم‌وبرهم هستند و روی‌هم‌رفته، از زمان کشورگشایی اسکندر خیلی دورند، جوری که نمیتوان آنها را به کشورگشایی اسکندر مقدونی بسته‌گی داد و میان سندها همبسته‌گی درست کرد، بی‌آنکه پیوسته از «فرض‌هایی» دربارهٔ گروه پیکره‌های گم‌شده یاری بگیریم.

تاریخ‌نویسان امروزی برآنند که، کشورگشایی اسکندر مقدونی در خاور رودخانهٔ فرات زودگذر بود و مانند کشورگشایی‌های او در کشورهای کنار دریای مدیترانه اثر ژرفی بجا نگذاشته است.

چگونه‌گی هلنیسم در کشورهای کنار دریای مدیترانه روشن شده است. باستان‌شناسان صدها جا را کاوش کرده‌اند و چیزهای باستانی پیدا شده، از شمار بیرون‌اند. اینها همه گویا و گواه هلنیسم در آن سرزمین‌هاست. در برابر این روشنی، در سرزمین‌های کنار دریای مدیترانه، در سرزمین‌های خاوری رودخانهٔ فرات، به اندازه‌یی افتاده‌گی، بریده‌گی و ناپیوسته‌گی در فرهنگ یونانی و هلنیسم هست که، آزمایش کردیم یک گردهٔ موقت از آن تهیه کنیم، باشد که در آینده جاها و چیزهایی پیدا شوند که تاریخ

را روشن کنند و یادانش امروزی در این باره از بُن دگرگونی پیدا کند.
این بود فشرده‌یی از کتاب «خاورزمین هلنی شده».

کشور باختر — تاریخ‌نویسان مغرب‌زمین، برای کشور باختر تاریخی ساخته‌اند که کوتاه شده آن چنین است. (از لغتنامهٔ سویسی Enzyklopaedie Lexikon 2000 جلد دوم چاپ ۱۹۷۱ صفحهٔ ۶۸۴).

باختر Baktri سرزمینی بوده میان رشته کوه هندوکش در افغانستان و رودخانهٔ آمودریا که پایتختش شهر باستانی بلخ Baktra بوده است.

پیرامون سدهٔ نهم پیش از میلاد، باختری‌ها از شمال به این سرزمین آمده و ماندگار شده بودند. در سال ۵۵۵ پیش از میلاد، کورش بزرگ آنجا را گرفت و به زیر فرمان خود درآورد. در سال ۵۱۸ پیش از میلاد، داریوش یکم، از باختر و مرو یک ساتراپ بزرگ درست کرد.

پس از برافتادن هخامنشیان، Besus ساتراپ باختر، داریوش سه‌یم را که فراری بود کشت (۳۳۰ پیش از میلاد) و به یاری Spitama که از بزرگان باختر بود، مردم باختر را در برابر یورش اسکندر بسیج کرد. اسکندر که پایداری بزرگان باختر را دید، با آنان از در دوستی درآمد و با آنها آشتی کرد.

در شهرهایی که اسکندر در باختر ساخت، بیشتر یونانی جا داد. نخستین ساتراپ بنام باختر، Stasanor یکی از بزرگان جزیرهٔ قبرس بود. در این زمان در باختر کشور یونانی تمام عیاری درست شد که سده‌ها پایدار ماند، تا آنجا که خط یونانی تا سدهٔ نهم میلادی در آنجا بجا ماند.

در سدهٔ دوم پیش از میلاد، سکاهای هند و ژرمنی غیر ایرانی که چوپانانی جنگجو بودند به باختر یورش بردند. فشار سکاها، یونانیان را به سوی هندوکش و استانهای جنوبی پسراند. سکاها خود به سیستان و هندوستان رفتند.

کوشانیان که زبانشان میرساند که مردمی هند و ژرمنی بودند، در سال ۵۰ پیش از میلاد واپسین پادشاهان یونانی باختر را در هندوکش درهم کوبیده و کشور یونانی باختر را برانداختند. از آن پس کشور باختر زیر فرمان Kujula Kadphises پسر Vima Kadphises درآمد که، باختر را میان پنج تیره کوشانی بخش کرد. این فرمانروا، از نو میان کشور باختر و هندوستان دوستی سیاسی، فرهنگی و بازرگانی پایدار کرد.

پادشاه نامدار کوشان Kanishka بود که گویا در سال ۱۳۰ ی میلادی به پادشاهی رسیده باشد، او از پایتختش Purushapura (پیشاور امروزی) به کشور بزرگی که از ترکستان تا هندوستان گسترش داشته و تا بهار (در هندوستان امروزی) هم میرسیده فرمانروایی میکرده است. او دین بودا را از باختر به سغد و ترکستان خاوری گسترش داد. در زمان این پادشاه، هنر بودایی در قندهار به بالاترین پایه آفریننده گی گسترش یافت. با این وابسته گی، باختر یک کشور بزرگ «کوشانی - هندویی»، با دین بودایی شد. پس از سده سهیم میلادی، ستاره بخت این کشور کم کم به خاموشی گرایید. اینها بودند تکه های خواندنی از کتاب «مشرق زمین هلنی شده» و کشور باختر که بررسی آنها را در زیر می خوانید.

۱ - بلخ Baktra نیست. حسن پیرنیا (مشرالدوله) در تاریخ ایران باستان (صفحه های ۶ - ۱۶۹۵) درباره رفتن اسکندر و سپاهش از بلخ به سوی سغد، از نوشته های اسکندرنامه ها آورده است که:

«اسکندر و سپاهیان به سوی سغدیان براه افتادند و به بیابانهای بی آب و علف آن کشور درآمدند. با آنکه شبها راه میپیمودند، به زودی فریاد «الْعَطش» از سپاهیان برخاست. آنان فرسنگها راه میرفتند بی آنکه به رودی برسند. پرتو آفتاب به ریگهای روان میتابید، آنها را گرم میکرد و گرمایشان بر میگشت و محیط طاقت فرسا میشد. گرچه سحرگاهان نسیمی میوزید و

سبمنی میزد، اما همین که آفتاب بر میآمد، سبمن بخار میشد..... سپاهیان اسکندر بُردباریشان پسر آمد و ناامید شدند، زیرا دیگر نیرویی برایشان نمانده بود، نه میتوانستند درنگ کنند و نه بیس روند..... به جای آب، به سپاهیان تراب و روغن میدادند، این کار آنان را از پای در میآورد. اسکندر در آندوه فرو رفته بود که ناگاه دو بازرسی که یشابیش سپاه رفته بودند تا برای اردوگاه جا پیدا کنند، بامشکهای بر آب برگشتند..... باری، س از بردن رنج فراوان، شبانه به کنار رودخانه «آموی» رسیدند و بادسواری، ده روزه از آن گذر کردند.»

این افسانه از بافته‌های اسکندر نامه‌نویسان و سرایا نادرست است زیرا، شهر تاریخی بلخ «باکترس» اسکندرنامه‌ها نیست. بلخ در شش کیلومتری شمال باختری مزار شریف و در کنار رود بلخاب و در ۷۰ کیلومتری جنوب آموی دریا جا دارد و از سطح دریا ۳۵۰ متر بلندتر است. بلخاب یکی از پرآب‌ترین شاخه‌های آموی دریاست که در بهار سال ۱۹۶۷ سیلابش ۱۷۵۲ متر مکعب در ثانیه اندازه‌گیری شده است. درازای بلخاب نزدیک به ۳۵۰ کیلومتر است که پس از گذشتن از کنار بلخ، به سوی شهر آقچه روان گشته و سپس به آموی دریا میریزد. دره بلخاب آباد است و از بلخ تا کنار آموی دریا، آبادی زیاد است مانند: دیوالی، خیر آباد، غرچینک. این میرساند که «باکترس» اسکندرنامه‌ها، شهر باستانی بلخ نیست.

Oxus که به نوشته اسکندر نامه‌نویسان از کوه‌های قفقاز سرچشمه گرفته و به دریای کاسپیان میریخته، آموی دریا نیست زیرا، آموی دریا از کوه‌های قفقاز سرچشمه نمیگیرد. تا زمانی که اسکندر نامه‌نویسان از جای آموی دریا و کوه‌های قفقاز آگاهی نداشتند، دشواری پیش نیامد، همین که برایشان روشن شد که آمو دریا از کوه‌های قفقاز سرچشمه نمیگیرد، گفتند و نوشتند که، در این باره باید اشتباهی رویداده باشد.

پس از آنکه آسیای میانی و بستر آموی دریا نقشه برداری شد، روشن گردید که، زمین‌های خاور دریای کاسپیان از بستر آموی دریا بلندتر است و آب آموی به دریای کاسپیان سوار نمیشده و نمیتوانسته به این دریا بریزد (نگاه کنید به نقشه).

۲ — تاریخ نویسان غربی، در بررسی‌هایی که درباره گسترش هلنیسم یونانی در خاور زمین کرده‌اند، پایه کارشان بر نوشته‌های اسکندر نامه‌ها بوده است و مانند آنها افسانه‌سرایي کرده‌اند و از «پارت‌ها» و کشور بزرگشان چیز زیادی ننوشتند و آنها را از قلم انداخته و نادیده گرفته‌اند. این را نادیده گرفته‌اند که، پس از بر افتادن هخامنشیان، دودمان اشکانیان نزدیک پنج سده (از میانه سده سهیم پیش از میلاد تا آغازهای سده سهیم میلادی) بر کشور پهناوری که از پاکستان امروزی تا دریای مدیترانه و از آموی دریا و دریای کاسپیان و کوه‌های قفقاز و دریای سیاه تا خلیج فارس و اقیانوس هند فرمانروایی کردند، تا در سال ۲۲۶ میلادی به دست ساسانیان بر افتادند.

از این‌ها باور نکردنی‌تر و خنده‌آورتر، دوباره به پادشاهی رسیدن یونانیان در کشور باختر در آغاز سده دوم پیش از میلاد است. آیا میتوان پذیرفت که، همزمان با زورمند شدن اشکانیان، گروهی یونانی، نزدیک پایتخت کشور زورمند و پهناور پارت، بی سرو صدا، بی آنکه اشکانیان آگاه شوند دولتی از نو بر پا کرده باشند؟ آیا اشکانیان می‌گذاشتند چنین دولتی درون کشورشان پا بگیرد و خود نمایی کند؟ آیا این نوشته‌ها افسانه‌سرایي نیست؟

۳ — برای آنکه افسانه دولتی باختر در بلخ و نادرست بودن آن روشنتر شود، انگار میکنیم که، اسکندر با سپاهش به هندوستان امروزی رفته باشد و چند صد یا چند هزارتن از سپاهیان هم در بلخ ماندگار شده و دولت پادشاهی باختر را برپا کرده باشند. با پذیرفتن این ناباوری بی پایه باز —

هم چنین دولتی نمیتوانسته بیش از یک نسل پایدار مانده باشد زیرا، سپاهیان اسکندر که در بلخ ماندگار شده و دولتی درست کرده بودند، زن همراه نبرده بودند. این هم درست است که نزد سربازان یونان باستان غلامبارگی و همجنس بازی همه گیر بوده و اسکندر هم خود این کاره بوده است. از جفت گیری دو جنس نر بچه پیدا نمیشود. تا امروز در هیچ جا نوشته و اشاره نشده است که برای چند صد یا چند هزار سپاهی مقدونی و یونانی مانده در بلخ، از یونان زن فرستاده باشند. اسکندر نامه نویسان که کارهای کوچک اسکندر و سپاهیان را با شاخ و برگ نوشته اند، از فرستادن چند صد یا چند هزار زن یونانی به کشور بلخ، از این کار بسیار بزرگ چیزی ننوخته اند. پس این سپاهیان ناگزیر بودند از بومیان زن بگیرند.

بچه زبان مادرش را یاد میگیرد، از این روزبانی را که بچه در آغوش و دامن مادر یاد میگیرد «زبان مادری» میگویند، در اینجا دشواری بزرگ دیگری هم بوده و آن دوری بیش از پنج هزار کیلومتر راه از یونان تا بلخ است، که ارتباط فرهنگی به ویژه زبان‌ی میان بلخ و یونان را ناشدنی میکرده است.

چون سپاهیان اسکندر همه گی بیش از بیست سال داشتند، بیشینه پس از چهل سال، زنده گی شان به پایان رسیده و همه گی شان مرده و فرهنگ و زبان یونانی و هلنیسم یونانی را با خود به گور برده اند.

این همه هیاهو که درباره دولت یونانی باختر و فرهنگ و زبان یونانی در آنجا برآه انداخته اند از بیخ و بُن نادرست است و نیاز به نونگری دارد، پژوهشگران باید نخست عینک یونانی را از چشم بردارند و آنچه را که از زیر خاک بیرون آورده شده با دیده گان «حقیقت بین» از نو بررسی کنند.

۴ — درباره بنیان گذاری کشور باختر نوشته اند که Besus ساتراپ

باختر، داریوش سه‌یم را که فراری شده بود در سال ۳۳۰ پیش از میلاد، در جایی نزدیک دامغان کشت و پس از آن «کشور خود مختار باختر» را بنیان گذاشت. این بنیان‌گذاری از ریشه دروغ است. زیرا به نوشته بیرونی در کتاب «آثار الباقیه»: داریوش سه‌یم در جنگ با اسکندر مقدونی در پیرامون اربیل به دست فرمانده پاسداران خودش کشته شده است. او فرار نکرده که ساتراپ باختر یا کس دیگر او را هنگام فرار کشته باشد و پس از آن کشور باختر را بنیان گذاشته باشد.

در ترجمه کتاب آثار الباقیه چاپ تهران ۱۳۲۱ صفحه ۶۰ نوشته شده است که: «... در یکی از این غزوات (با اسکندر مقدونی) رئیس حراس دارا که بنوجنس ابن آذربخت بود، دارا را بکشت و اسکندر به ممالک دارا حیره شد.....».

امیدوارم که «غریزه گان» در طرفداری از یونان و هلنیسم یونانی و اسکندر مقدونی و... منکر ابوریحان بیرونی و نوشته‌های کتاب آثار الباقیه او نشوند.

۵- پر ارزش‌ترین سندی که از کشور گشایی اسکندر مقدونی پیدا شده و دستاویز تاریخ‌نویسان مغرب زمین گشته، سکه‌هایی هستند به خط یونانی که آنها را در افغانستان پیدا کرده‌اند و می‌پندارند که این سکه‌ها از پادشاهان یونانی کشور باختر است. با همه پر ارزش بودن این سکه‌ها، در شناسایی آنها دشواری‌هایی پیش آمده است. باستان‌شناسان، در پیوسته‌گی سکه‌ها به شمار پادشاهان یونانی کشور باختر و جاهایی که این سکه‌ها زده شده‌اند، هم‌رای و یکدل نیستند.

در گذشته، هنرمندان کشورهای متمدن که در ساختن کالاهایی سر رشته داشتند، آنها را می‌ساختند و در کشورهای دیگر می‌فروختند. در گلستان سعدی از پولاد هندی، کاسه چینی، آبگینه حلبی، بُرد یمانی نام برده شده

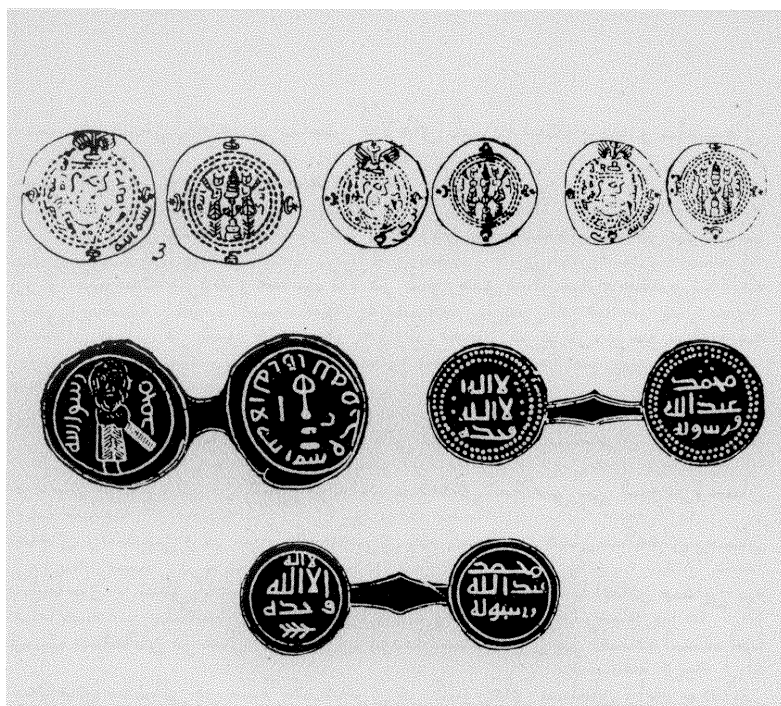
است. هنرمندان آنجاها، در ساختن کالاهای نامبرده استاد بودند و ساخته‌های خود را برای فروختن به جاهای دیگر میفرستادند.

یونانیان باستان هم که در هنر سکه زدن سر رشته داشتند، در یونان با زر و سیم سکه میزدند و همانند کالا در کشورهای دیگر میفروختند و با آنکه استادان یونانی در کشورهای دیگر به روش معمول در یونان، با سر سکه و ته سکه یونانی، سکه میزدند.

پس با پیدا شدن سکه‌های یونانی در کشوری، نمیتوان گفت که یونانیان فرمانروای آن کشور بوده‌اند. سکه‌های اسلامی‌یی که در زمان خلفای راشدین و در سده یکم هجری زده شده‌اند همان سکه‌های زمان ساسانیان با شکل پادشاهان ساسانی بوده‌اند. میدانیم که با افتادن مداین به دست مسلمانان در سال ۱۶ هجری، دودمان ساسانیان بر افتاده است، اما سکه‌های ساسانی در سده یکم هجری در کشورهای مسلمان رایج بوده‌اند. خط روی سکه‌ها هم باید از نو بررسی شود که آیا خط یونانی‌ست یا خط آرامی. باستانشناسان میگویند، که خط یونانی‌ی روی برخی از سکه‌ها نادرست است و از میانه سده دوم میلادی، به خط آرامی هم سکه زده شده است.

خط یونانی و خط آرامی، هر دو از خط فنیقی گرفته شده‌اند. امروز هم میان خط‌های: فنیقی، یونانی، لاتینی، آرامی، سریانی، کوفی، فارسی و عربی که همه از خط فنیقی گرفته شده‌اند، همانندی زیادی هست چه رسد به دو هزار و چند صد سال پیش. ردیف بندی الفبای یونانی و لاتینی هم همانند ردیف بندی الفبای «أبجد» است (نگاه کنید به کتابچه خط فارسی‌ی احمد حامی، چاپ تهران خرداد ماه ۱۳۴۹).

در بررسی‌ی سکه‌ها، نخست باید عیار آنها از راه تجزیه شیمیایی روشن شود. چه بسیار سکه‌های باستانی‌ی نو ساخته کهنه شده در دست سکه

سکه‌های زده شده تا سال ۸۱ هجری، که در کشور مسلمانان رایج بوده‌اند.

داران و سکه فروشان هست که نقره آنها درست ۲۲ عیار است. امروزه ساختن و کهنه کردن چیزهای باستانی کاری بسیار آسان است. بجاست نوشته شود که، در زمان داریوش یکم از زر ۹۶٪ سکه‌یی به نام دریک (زریک، از واژه زر = طلا) زده شده بوده که تنها سکه رایج آن زمان بوده، سکه دیگری هم زده شده بود به نام سیکل که وزنش $\frac{1}{4}$ وزن دریک بوده است شگفت آور آنکه، لیره طلای انگلیسی درست هموزن دریک و شیلینگ انگلیسی هم، هم وزن سیکل است (تاریخ ایران سیر بررسی سایکس انگلیسی به فارسی جلد یکم صفحه ۱۲۴).

۶ — آی خانم و سُرخ کُتل: باستانشناسان باختری، برای پیدا کردن کشور «یونانی — هلنی» باختر در افغانستان، از سال ۱۹۴۶ در آی خانم و

سرخ کتل، کاوشهایی کرده‌اند.

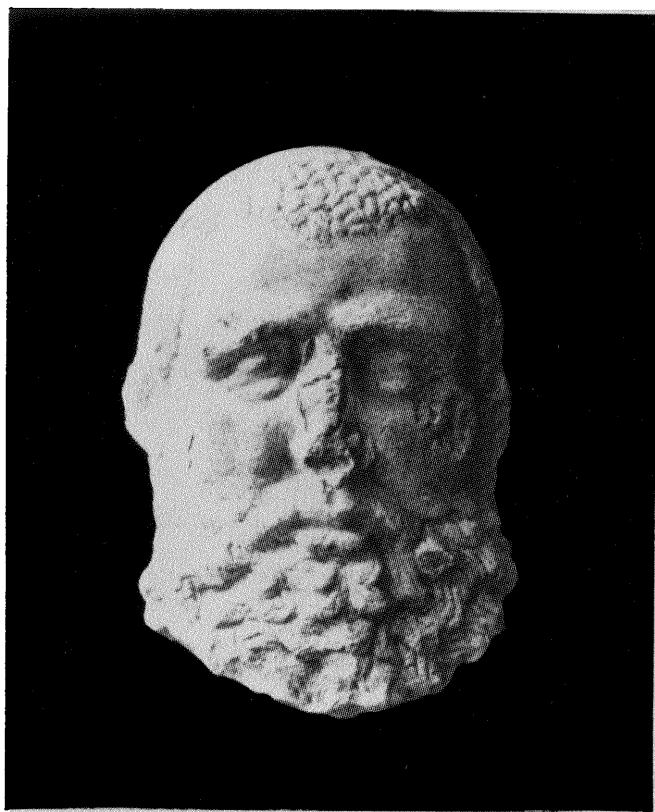
آی خانم، در شمال افغانستان در ۲۳۰ کیلومتری بلخ، جایی که رود کوکیجه به آموی دریا میریزد، در استان طالقان (تالکان: تال = تول = تیل = گِل + کان پسوند جا، پس طالقان = جای گلی یا گِلزار) و سرخ کتل در بیش از ۴۰۰ کیلومتری بلخ، در شمال کابل و جنوب آی خانم جا دارند.

چیزها و ساختمان‌هایی را که در آن دو جا از زیر خاک بیرون آورده‌اند و کاوشگران آنها را سَندِ استوار برای یونانی بودنشان میدانند، نه زیاد هستند و نه، بی چون و چرا یونانی. در آی خانم ستونی با زیر ستون و سر ستونش پیدا کرده‌اند که همانندشان در بُرازجان هم پیدا شده است. یک کله سنگی که آن را Hermes بنداشته‌اند، اما همانندی‌یی با هر مس‌هایی را که در یونان پیدا کرده‌اند ندارد.

در سرخ کتل، یک تکه از یک پیکره گِل رُسی، یک تکه جانیناه سنگی کنار پله‌کان، تکه‌یی از سر یک پیکره سنگی، یک تکه نوار سنگی زینتی پیدا کرده‌اند.

آیا میشود از روی مشتی سکه و چند پیکره و ستون که بیش از ۴۰۰ و ۲۳۰ کیلومتر از بلخ دوراند، حُکم کرد که اینجاها کشور باستانی یونانی یا باختر (بلخ؟) بوده است؟ به ویره آنکه هنوز نام باستانی آی خانم و زمان بنیان گذاری آن هم روشن نشده است. گویند که، در سال ۱۳۰ پیش از میلاد، سکاهای آن را بر انداخته‌اند.

باستان‌شناسان باختری، خود بر آنند که، «باید کاوش را دنبال کرد و چیزهای دیگری از زیر خاک بیرون آورد که سَند با ارزش باشند، تا از روی آنها بتسود گفت اینجا کشور یونانی یا باختر بوده است یا نه. تا این کار نشده، باید از هر گونه پنداشتن، گمان بردن و نظر دادن خودداری شود.

تندیس کله سنگی که آنرا هِرمس Hermes پنداشته‌اند.

هَرمس، یکی از خدایان یونان باستان

یونان کجا بود و یونانیان چه مردمی بودند؟

پس از آنکه کوروش، سرِ دودمان شاهنشاهی هخامنشی بسال ۵۴۶ پ. م. کشور سارد را بر انداخت و به دریای روم (مدیترانه) رسید، پارسیان در کنارهٔ خاوری دریای اژه به مردمی به نام «یون» برخوردند و آنها را «یونان» (یون + آن) نامیدند. این نام از آن پس، نام همهٔ مردم کناره نشین دریای اژه شد که تا به امروز باقی مانده است.

یون‌ها یا یونان، چون نخستین بار با پارسی‌ها آشنایی پیدا کردند، همهٔ ایرانیان را «پارسی Persis» نامیدند. این نام به زبان‌های دیگر اروپایی رفته و در زبان ایتالیایی «پرسیا Persia» به زبان فرانسوی «پرس Perse»، به زبان آلمانی پرزیِین Persien، به زبان انگلیسی «پرسیا Persia» شده است.

دربارهٔ فرهنگ یونان و گسترش آن در خاور زمین و ایران، گزافه‌گویی را تا آنجا رسانیده‌اند که، غربزده‌گان میگویند «فرهنگ ایران زمین از غرب مایه گرفته است.» آنچه در زیر نوشته شده بخوانید و دربارهٔ گفتهٔ غربزده‌گان، خودتان داوری کنید.

الف — یونانیان خدایان خود را با دست خود از سنگ میتراشیدند و آنها را میپرستیدند. ایرانیان، از آغاز پیدایش‌شان در تاریخ، ایزدان بزرگ خود را (مهر، آناهیتا و اهورامزدا) در فکر خود ساخته و آنها را نیایش

میکردند و هرگز پیکره آنها را تراشیده و آنها را مانند بُت نپرستیده‌اند. این ژرفی اندیشه مردم ایرانزمین، نشانه برتری فکری آنها بر یونانیان و بت پرستان دیگر بوده است.

ب- پیکره تراشی از سنگ: چند هزار سال پیش از یونانیان، مصریان سنگ تراشان چیره دست داشتند که، سنگهای تراشیده آنها امروز هم شاهکار سنگ تراشی‌ست. در بعلبک ستون‌های گرانیت سرخ و خاکستری مصری هنوز بر پا ایستاده‌اند، تراشیدن سنگ گرانیت با سختی ۶ تا ۷ خیلی دشوارتر از تراشیدن سنگ آهک با سختی ۳ است. سنگهایی که یونانی‌ها در آتن از آنها پیکره‌ها و تکه‌های ساختمانی تراشیده‌اند آهکی هستند.

گذشته از مصری‌ها، هیتی‌ها، میتانی‌ها (هوریت‌ها)، فریگی‌ها و اورارتورها در آسیای کوچک، پیش از یونانی‌ها و همزمان با آنها، پیکره‌ها و ساختمان‌های بزرگ از سنگ بازالت با سختی ۶ تا ۷ هم تراشیده‌اند که ویرانه‌های آنها بجا مانده‌اند و ساختمان‌های Hattusha پایتخت هیتی‌ها نمونه‌یی از آنهاست.

گذشته از سنگ تراشی و پیکره تراشی، یونانی‌ها در رشته‌های دیگر ساختمان مانند آهک پزی، گچ پزی، آجرپزی، موزائیک سازی و کاشی کاری، نه پیشاهنگ بودند و نه سر آمد. نوشته زیر را بخوانید تا باورتان شود. آهک پزی را دودمان‌های چادر نشین در ایرانزمین پیدا کردند و بیش از سه هزار سال است که شفته آهکی در ایرانزمین ساخته میشود. یونانیان از ایرانیان و رومیان از یونانیان آهک پزی یاد گرفتند (صفحه ۹۶ کتاب مصالح ساختمان نوشته احمد حامی چاپ سهیم ۱۳۵۹)

هنر گچ بُری در زمان اشکانیان پیشرفت زیاد کرده و از ایرانزمین به جاهای دیگر رفته است پس از مسلمان شدن ایرانیان، هنر گچ بُری در کاخ‌ها به ویژه

مسجدها به کار رفته، که نمونه‌های خیره‌کننده آن در مسجدهای ارومیه، جامع اصفهان و جاهای دیگر بجا مانده است. (صفحه ۸۳ کتاب مصالح ساختمان چاپ سهیم ۱۳۵۹ نوشته احمد حامی را بخوانید).

آجر پزی، همزمان با پیدایش آتش شناخته شده و در آغاز، در جاهایی که سنگ نایاب بوده آجر پزی گسترش یافته است. ساختمانهای آجری، از شش هزار سال پیش در مصر و هندوستان بجا مانده‌اند (صفحه ۴۱ کتاب مصالح ساختمان نوشته احمد حامی چاپ سهیم ۱۳۵۹).

موزائیک سازی، پیشین‌ترین موزائیکی که از نیمه دوم هزاره چهارم پیش از میلاد (بیش از ۵۰۰۰ سال پیش) بجا مانده، هفت ستون موزائیک میخی به رنگ، سیاه و قرمزند که اکنون در موزه دولتی شهر برلن نگهداری میشوند. این ستونها را در ویرانه‌های شهر Uruk در کشور سومر (بین‌النهرین امروزی) پیدا کرده‌اند.

کاشی کاری و کاشی سازی در جاهایی پیدا شد و گسترش یافت که، آجر پزی پیشرفت کرده بود. در یونان سنگ آهکی خوب فراوان بوده، از این رو یونانیان سنگ تراشان زبردستی شده بودند و در آجر پزی و موزائیک سازی و کاشی کاری به پای سومری‌ها و بابلی‌ها و ایرانیان نمیرسیدند. در بابل نقش یک گاو را که با آجرهای لعاب‌دار (کاشی) ساخته شده پیدا کرده‌اند که اکنون در موزه دولتی برلن نگهداری میشود. این کاشی کاری از زمان پادشاهی Nebukadnezar دوم (پیرامون سال ۵۷۰ پیش از میلاد) به جا مانده است. در کاخ داریوش یکم در شوش، از سده پنجم پیش از میلاد، نمونه‌های بسیار زیبایی از کاشی‌های مینایی رنگ پیدا شده‌اند، که اکنون در موزه لوور پاریس نگهداری میشوند. یکی از آنها پیکره برجسته سربازان تیر انداز جاویدان است با چهره‌های سفید (هخامنشی)، گندم‌گون (مردم انزن، نیاکان بختیاری‌ها؟) و تیره رنگ (الامی)

موزه لور پاریس، نقش کاشی‌ی سربازان جاویدان، که آنرا از کاخ شوش کهنه و به پاریس برده‌اند.

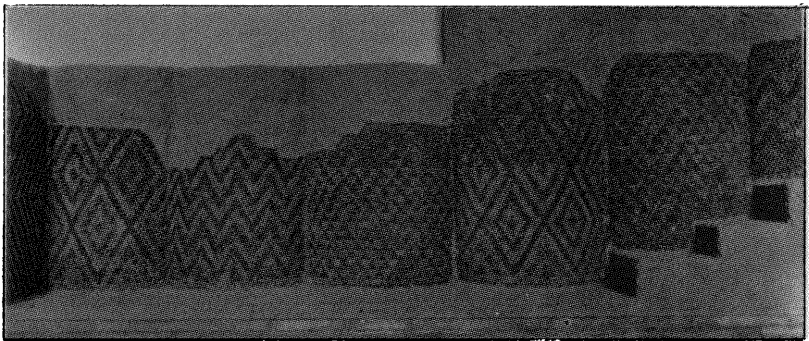

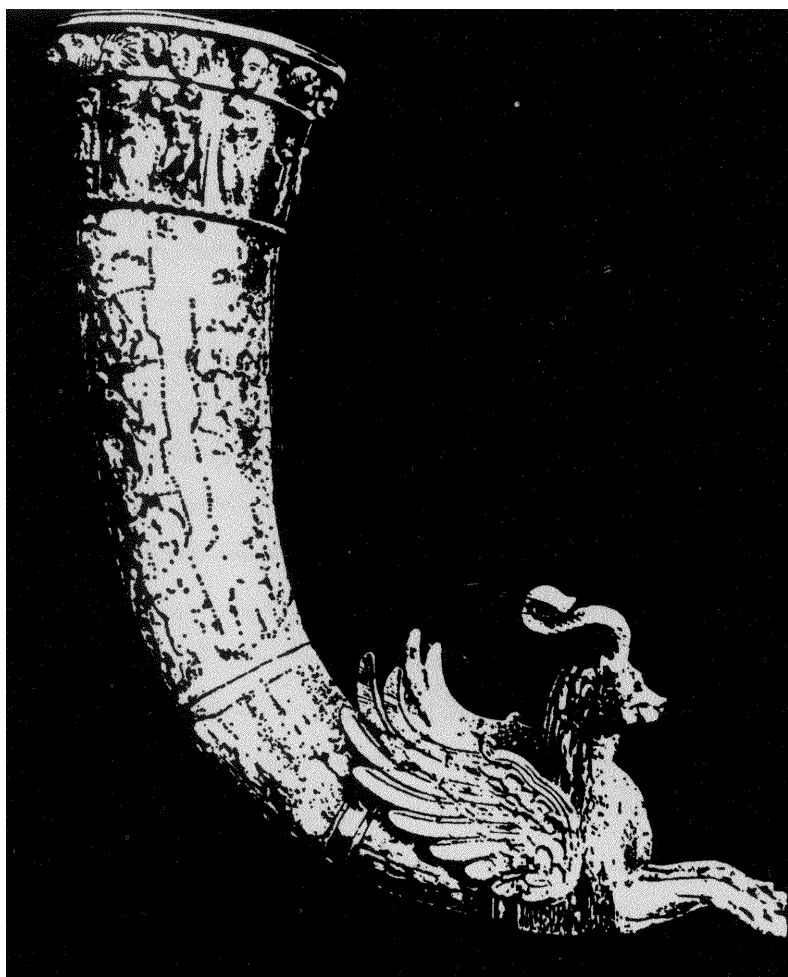
موزه لور باريس، کاشي شيران غُران، که آنرا از کاخ شوش کتده و به باريس برده اند.

نیکه خدای پیروزی یونانیان باستان

ستون‌های موزائیک میخی سیاه و
قرمز که در شهر Uruk در کشور
باستانی سومر پیدا شده است و در
موزه برلن نگهداری می‌شود.

ساغر عاجی که در «نسا» نخستین پایتخت اشکانیانِ خراسان پیدا شده است.

و نیزه‌هایی که تیشان تکمه زرین دارد، دیگری پیکره شیران غران و سه‌یمی پیکره گاو بالدار است.

ج — یونانیان در ساختن چیزهای زرین و سیمین زیستی کاری نکرده‌اند که بشود از آن یاد کرد زیرا، در یونان کان سیم و زر نبوده و چون یونانیان مردمی تهیدست بودند، مانند مصریان ثروتمند به چیزهای زیستی دلبسته‌گی نداشتند و آنها را نمی‌ساختند که هنرش در یونان پیشرفت کرده باشد.

د — نوشته‌اند که، کشور «یونانی هلنی» ی باختر دو سه سده در خاور و شمال افغانستان امروزی پا برجا بوده است. این گونه نوشته‌ها دروغند زیرا، اگر راست بودند باید واژه‌های یونانی به زبان‌های هندویی و ایرانی راه یافته باشند که میدانیم چنین نشده است.

پس از آنکه هخامنشیان کشور خود را تا کنار دریای روم (مدیترانه) گسترده و کشور آرامی‌ها را گرفتند، زبان آرامی، زبان باختر کشور گسترده هخامنشیان شد. با مسلمان شدن ایرانیان، واژه‌های عربی (که بیشتر ریشه آرامی و سریانی داشتند) به زبان‌های ایرانی راه یافتند. از شست سال به این سو که با تمدن ماشینی کشورهای صنعتی آشنا شده‌ایم، در این زمان کوتاه چند صد واژه علمی و فنی به زبان فارسی راه یافته‌اند مانند: ماشین، تلفن، ریل، بانک، بودجه و واژه‌های زیاد علمی.

پس اگر کشور باکتر (بلخ؟) در شمال و خاور افغانستان امروزی برپا شده و یونانیان ۲۸۰ سال (از سال ۳۳۰ تا ۵۰ پم) در آنجا فرمانروایی کرده بودند، باید واژه‌های زیادی از زبان یونانیان در زبان بومیان آن سرزمین بجا مانده باشد. تا امروز هیچ باستانشناس، تاریخنویس و زبانشناسی از کشورهای اروپایی و امریکایی، چیزی در این باره ننوشته و از چنین واژه‌ها نشانی نداده است.

ه — از دین یونانی‌ها هم که گویند دویست و هشتاد سال در کشور

نشانی	نام	گوش	لاتینی	یونانی
الف	ماده گاو	Aleph	A	Alpha (α , $\alpha = a$)
ب	بِت (بیت = خانه)	Beth	B	Beta (β , $\beta = b$)
ج	جمله کارمندان	Gimel	C	Gamma (Γ , $\gamma = g$)
د	در	Daleth	D	Delta (Δ , $\delta = d$)
ه	آوای شادی	He	E	Epsilon (ϵ , $\epsilon = e$)
و	سرِ عصا	Vav	F	Phi (Φ , $\phi = ph$)
ز	ترکه	Zayn	G	Zeta (ζ , $\zeta = z$)
ح	نیلوفر	Haut	H	Eta (η , $\eta = e$)
ط	سبز برگ	Teth	th	Theta (Θ , $\theta = th$)
ی	پاپروس (مصر پایین)	Yod	Y	Jota (ι , $\iota = i$)
ک	گیاه نشان (مصر بالا)	Kaph	K	Kappa (χ , $\chi = k$)
ل	افق	Lamed	L	Lambda (λ , $\lambda = D$)
م	ماء (آب)، موج	Mem	M	My (μ , $\mu = m$)
ن	مار آبی	Nun	N	Ny (ν , $\nu = n$)
س	سمک (ماهی)	Samek	S	Sigma (Σ , $\sigma = s$)
ع	عین (چشم)	Ayn	O	Omikron ($\omicron$, $\omicron = \text{ø}$)
ف	فم (دهان)	Pae	P	Pi (Π , $\pi = p$)
ص	صورت (روی)	Sadae		
ق	شکم خالی	Qoph	Q	
ر	رأس (سر)	Resh	R	Rho (ρ , $\rho = r$)
ش	چوبدستی	Shin	S	Chi (χ , $\chi = ch$)
ت	نشانه زنده گی	Taw	T	Tau (τ , $\tau = t$)

نقش برجسته روی سنگ گور Antiochos در نمرود داغ، که از ۶۹ تا ۳۴ پیش از میلاد
پادشاه Nommagene در شمال سوریه و باختر رودخانه فرات بوده، در این نقش
آنتیوخوس در برابر بغ مهر ایستاده است.

چون زبان همه‌گانی‌ی مسلمانان عربی با واژه‌های زیاد آرامی و سُرّیانی بود، آنها را شمارهای عربی نامیدند.

ز — دانش نجوم هم از یونانیان باستان نیست زیرا، واژه‌های پایه دانش نجوم مانند آسیموت (السموت)، نادیر (النظیر)، آلیداد (العضاده)، زینت و جز اینها، واژه‌های آرامی یا سُرّیانی هستند. این میرساند که یونان زادگاه دانش نجوم نبوده است و یونانیان باستان دانش نجوم را هم از دیگران یادگرفته‌اند.

ح — چه خوب میشد اگر کسانی که در دانش پزشکی و فلسفه سر رشته دارند جستجو کرده، روشن میساختند که آیا دانش پزشکی و فلسفه، زادگاهشان یونان بوده یا آنکه آنها را هم مانند الفبا، عدد و نجوم از مردم دیگر گرفته و به نام خود کرده‌اند.

ط — یونانیان باستان، با آنکه صفت‌های خوبی هم داشتند، بزرگترین دورغ‌گویانی بودند که در سراسر تاریخ همانندشان یافت نمیشود. افسانه «لتسکرکشی ختسایارشا» به یونان به سال ۴۸۰ ب.م.، این دروغ‌بافی‌ی یونانیان باستانی و دروغ‌پردازی‌ی تاریخنویسان باختری را بخوانید تا دستگیرتان شود که چنین دروغ‌هایی را در سراسر تاریخ تنها یونانیان گفته‌اند و بس و ملت دیگری نگفته است.

سِرِ پرسی سایکس انگلیسی، سرداری کاردان، سیاستمداری ورزیده و تاریخدانی بنام بود، ده‌هزار میل (بیش از شانزده هزار کیلومتر) در ایران سفر کرده و سفرنامه‌هایی هم نوشته است. بیست‌وشش سال (از سال ۱۸۹۲ تا ۱۹۱۸) در خاک ایران و بلوچستان رفت و آمد میکرده است (زیرنویس صفحه ج، جلد یکم چاپ دوم، سال ۱۳۳۵ تاریخ ایران ترجمه فخرداعی گیلانی). در سال ۱۸۹۴ کنسولگری‌ی انگلستان را در کرمان و در سال ۱۸۹۹ کنسولگری‌ی انگلستان را در سیستان تأسیس کرد، از سال ۱۹۰۵ تا

۱۹۱۳ سر کنسول انگلستان در خراسان بود، در سال ۱۹۱۶ برای پاسبانی زمین‌های نفت‌دار زیر امتیاز شرکت نفت بریتانیا BP پلیس جنوب را در شهر شیراز بنیان گذاشته است. پس او ایران را خوب می‌شناخته و میدانسته چه در باره ایران مینویسد.

سر پرسی سایکس در کتاب تاریخ ایرانش (جلد یکم، چاپ دوم ص ۲۶۱/۲) نیروی ایران را در جنگ خشایارشا با یونان، از قول هردوت چنین آورده است:

ناوهای فنیقی و یونانی تابع ایران	۱۲۰۰	فروند
ناوهای باربری	۳۰۰۰	فروند

رویهم	۴۲۰۰	فروند
نیروی پیاده	۱،۷۰۰،۰۰۰	تن
نیروی سوار	۱۰۰،۰۰۰	تن
ملوانان و سپاهیان دریایی	۵۱،۰۰۰	تن

رویهم	۲،۳۱۰،۰۰۰	تن
-------	-----------	----

نیروهای امدادی و ملازمان و خدمتکاران، این‌ها را از پنج میلیون هم بیشتر میکرده است. پنج میلیون نیروی ایران، چند صد برابر دروغ است. نیرویی که خشایارشا میتواند همراه خود به یونان برده باشد، چند صد بار کمتر از پنج میلیون تن بوده است که سر پرسی سایکس از نوشته‌های هردوت یونانی (دروغ‌باف بزرگ تاریخ باستان) در کتاب تاریخ ایرانش نوشته است زیرا که:

اگر خوراک هر یک از این پنج میلیون تن روزانه کم از کم یک

کیلوگرم حساب شود، هر روز به پنج هزار تُن یا هفده هزار خروار خوراک نیاز داشتند. این اندازه خوراک را نمیشده در یونان تهیه کنند و ناگزیر بودند از پشت جبهه، از آسیای کوچک تهیه کنند.

هرگاه این پنج میلیون کیلوگرم خوراک روزانه با قاطر، پرزورترین چارپای بارکش کوهستانی به جبهه برده میشد و برگردۀ هر قاطر یک صد کیلوگرم بار گذاشته میشد، روزانه به پنجاه هزار قاطر نیاز بود.

چنانچه میانگین دوری‌ی جای بارگیری‌ی خوراک از جبهه ۵۰۰ کیلومتر حساب شود (برابر دوری‌ی آنکارا از کنار دریای اژه) و راه‌پیمایی قاطرها بیشینه روزی ۴۰ کیلومتر به حساب آید، پیمودن هزار کیلومتر راه رفتن از جای بارگیری‌ی خوراک تا جبهه و برگشتن، بیست و پنج روز به درازا میکشیده است.

پس باید هر روز یک قطار پنجاه هزار قاطری از جای بارگیری برای میافتاده و پس از پیمودن هزار کیلومتر راه رفتن و برگشتن در ۲۵ روز، بار خود را به جبهۀ جنگ میرسانده و برمیگشته است. به این حساب، به ۲۵ قطار پنجاه هزار قاطری برابر با یک میلیون و دویست و پنجاه هزار (۱،۲۵۰،۰۰۰) قاطر نیاز بوده است.

اگر ۱،۲۵۰،۰۰۰ قاطر را دنبال هم میبستند و برای هر چارپا، چهارمتر جا میگذاشتند، قطاری از قاطر به درازای پنج میلیون متر یا پنج هزار کیلومتر درست میشد که، هرگاه نخستین قاطر از تهران به راه میافتاد و به پاریس میرسید، آخرین قاطر هنوز از تهران بیرون نرفته بود.

نویسنده از نوشتن آنچه را که در زیر میخوانید پوزش میخواهد، این برای آن نوشته میشود که، باشد تا بوی گندش به مشام ستایشگران یونان باستان در باختر و پیروان غرَبزده‌شان در ایران برسد و بیش از این دربارهٔ

فرهنگ یونان باستان و گسترش آن در خاور زمین و اینکه فرهنگ ایران باستان ریشه یونانی داشته، این همه هیاو برپا نکنند و درباره آنچه میگویند، مینویسند و میخوانند کمی هم بررسی کنند و دروغپردازِ دورغهای یونانیان باستان نشوند.

اگر هر ایرانی همراه خشایارشا روزانه ۲۰ لیتر دفع میکرد، مدفوع همه آنها:

روزانه به	۱۰۰۰	متر مکعب
ماهانه به	۳۰،۰۰۰	متر مکعب
سالانه به	۳۶۵،۰۰۰	متر مکعب میرسید.

و هرگاه هر ایرانی همراه خشایارشا هر روز کمینه یک لیتر پیشاب میکرد، پیشاب همه آنها:

روزانه به	۵،۰۰۰	متر مکعب
ماهانه به	۱۵۰،۰۰۰	متر مکعب
سالانه به	۱،۸۲۵،۰۰۰	متر مکعب میرسید.

پنج میلیون لیتر پیشاب روزانه برابر است با پنج سنگ آب روان، با پنج سنگ آب روانِ سالیانه، میشود بیش از یک صد هکتار زمین با پر را قاریاب کرد.

این همه مدفوع و پیشاب چه آلوده گی در کشور زیبای یونان باستان به بار میآورد، از کارشناسان محیط زیست پرسید.
نمونه دیگر از دروغسازی اسکندر نامه نویسانِ یونان باستانی را در زیر بخوانید.

حسن پیرنیا (مشیرالدوله) اسکندر نامه ها را به فارسی برگردانده و آنها را در «تاریخ ایران باستان» بچاپ رسانده است. اعلان غفاری در کتاب «قصه سکندر و دارا» شمار کشته شده گان جنگهای داریوش سهیم با اسکندر

مقدونی را از روی تاریخ ایران باستان گردآوری کرده است که در زیر آنها را میخوانید:

در جنگ گرانیک، در کنار رودخانه گرانیک (بیغا چای امروزی) که به دریای مرمه میریزد.

از لشکریان داریوش سهیم ۱۲,۰۰۰ تا ۴۵,۰۰۰ کشته

از سپاه اسکندر ۱۱۵ کشته

در جنگ ایسوس (نزدیک اسکندرون امروزی)

از لشکریان داریوش سهیم ۱۱۰,۰۰۰ کشته

از سپاه اسکندر ۱۸۲ تا ۴۵۰ کشته

در جنگ گوگه مله (گوگمل نزدیک اربیل).

از لشکریان داریوش سهیم ۴۰,۰۰۰ تا ۳۰۰,۰۰۰ کشته

از سپاه اسکندر ۳۰۰ تا ۱,۱۰۰ کشته

شمار کشته شده گان سه جنگ نوشته شده رویهم برابر بوده است با:

از لشکریان داریوش سهیم ۱۶۲,۰۰۰ تا ۴۵۵,۰۰۰ کشته

از سپاه اسکندر ۵۹۷ تا ۱۶۶۵ کشته

برابر آمار بالا شمار کشته شده گان لشکریان داریوش سهیم، بیش از دوست و هفتاد برابر کشته شده گان سپاه اسکندر بوده است.

دروغ بودن این آمار از آفتاب نیمروز هم روشن تر است. شرم آور این است که، آماری را که هر کس، در هر زمان و در هر جای جهان، بی چون و چرا، آنرا دروغ میدانند، به نام «تاریخ ایران» یاد کودکان بی گناهمان بدهیم. این کار باید پایان یابد و از نو برای ایران تاریخ درست نوشته شود.

نمونه دیگر از دروغ بافی اسکندر نامه نویسان یونان باستانی اینکه، در تاریخ ایران باستان نوشته حسن پیرنیا (مشیرالدوله) که از اسکندر نامه ها گرفته شده، نوشته شده است که، جنگ اسکندر با داریوش سهیم در اربیل و

گوگه مله (گوگمل) در اکتبر ۳۳۱ م. آغاز شده (ص ۱۳۷۷ ت. ا. ب) و اسکندر پس از ده ماه از آغاز جنگ، در ماه زوئیه ۳۳۰ پ. م. خود را بر سرِ نعش داریوش سهیم در نزدیکی دامغان رسانیده است (ص ۱۴۴۵ ت. ا. ب) این دروغ بزرگ را همه تاریخدانان باختر و خاورشناسان و تاریخ خوانده‌های غربزده خودمان پذیرفته‌اند. برای آنکه به بزرگی این دروغ پی ببرید نوشته زیر را بخوانید.

اگر جنگ اربیل و گوگه مله در ۷۰ روز انجام یافته باشد (یک سهیم هفت ماهی که اسکندر برای گرفتن شهر Tyros یا صور امروزی گذرانده است)، اسکندر با سپاهش در دسامبر سال ۳۳۱ پ. م. می‌توانسته از اربیل راهی بابل شود و ۴۷۰ کیلومتر راه از اربیل تا بابل (هله امروزی) را در زمستان ۳۳۰/۳۳۱ پیش از میلاد پیماید. اسکندر و سپاهش ۳۴ روز در بابل مانده و پس از آن ۴۰۰ کیلومتر راه بابل به شوش را بیست‌روزه پشت سر گذاشته‌اند. پس از چند روز ماندن در شوش، اسکندر با سپاهش به سوی تخت جمشید براه افتاده و ۷۰۰ کیلومتر در راهی که بیش از یک سهیم آن کوهستان سخت است، جنگ‌کنان پیشرفته تا به تخت جمشید رسیده است. به نوشته اسکندر نامه‌ها، اسکندر پس از غارت کردن و آتش زدن تخت جمشید، چهار ماه (۱۲۰ روز) به سپاهش آسایش داده و سپس از راه همدان و ری خود را در نزدیکی دامغان بر سرِ نعش داریوش سهیم رسانیده است. اسکندر و سپاهش در ده ماه یا ۳۰۰ روز (از سپتامبر ۳۳۱ تا زوئیه ۳۳۰ پ. م.) دست کم ۷۰ روز با داریوش سهیم جنگ کرده‌اند + ۳۴ روز در بابل مانده‌اند + ۱۲۰ روز هم در تخت جمشید خسته‌گی در کرده‌اند که روی هم رفته میشود ۲۲۴ روز. به این حساب اسکندر و سپاهش باید ۳۱۸۵ کیلومتر راه از اربیل به بابل به شوش، چپو کردن شوش و نشستن اسکندر بر تخت هخامنشیان در شوش، رفتن اسکندر و سپاهش جنگ‌کنان از شوش به تخت جمشید و از

آنجا به همدان به ری به نزدیکی دامغان را در کمتر از ۷۶ روز (روزی ۴۲ کیلومتر) پیموده باشند، بی آنکه در سر راه در جایی مانده باشند. آیا میشود چنین دروغ بزرگ بی مانند را پذیرفت؟ از ستایشگران اسکندر و پیروان غرب زده شان باید پرسید!

ی — جنگ ماراثن، شکست خوردن لشکریان ایران از سربازان آتنی هم دروغ از آب درآمده است. هردوت تاریخ نویس یونانی نوشته است که، بسال ۴۹۰ پیش از میلاد، نه هزار سرباز آتنی که هزار سرباز پلاتیا آنها را پشتیبانی میکردند با چهل تا پنجاه هزار لشکر ایرانی در «ماراثن» جنگ کرده و ایرانیان را شکست دادند. یک آتنی ناشناخته، دوان دوان خود را از ماراثن به آتن رسانده و پیروزی آتنی ها را مژده داده است. امروزه به یاد این دونده، در مسابقه های ورزشی یک جور دویدن را «دو مارتن» نامگذاری کرده اند؟!

یونانیان، از زمان باستان تا امروز و کشورهای باختر در یک صد سال گذشته هیاهو و جنجال بزرگی درباره «ماراثن» پیا کرده اند. سرپرسی سایکس انگلیسی، تاریخ دان، سیاست گر، سردار بزرگ! و رئیس پلیس جنوب که در دروغ نویسی روی هردوت را سفید کرده است، در تاریخ ایران خود (فارسی شده، چاپ دوم تهران ۱۳۳۵) صفحه ۲۵۵ به پیروی از هردوت یونانی نوشته است که: نه هزار سپاهی آتنی که هزار تن پلاتیایی یاریشان میکردند، با چهل تا پنجاه هزار لشکر ایرانی در زمین ناهموار نبرد کرده و ایرانیها را شکست دادند. ژنرال سرپرسی سایکس «ماراتن» را ندیده که، دشت است یا ناهموار و آیا پنجاه تا شصت هزار یونانی و ایرانی میتوانسته اند در آنجا جنگ کنند، قلمفرسایی کرده و با شادی از شکست خوردن ایرانیان در جنگ «ماراتن» نوشته است.

پس از بیست و پنج سده، «روژه گارودی» یک دانشمند علوم سیاسی

فرانسوی در آتن از یک راز سر به مهر تاریخی پرده برداشت و به خبرنگاران گفت: «یونانیان باستان برخلاف آنچه که مورد ادعایشان است ایرانیان را در دشت «ماراتن» که در ۴۱ کیلومتری شمال آتن جا دارد شکست نداده‌اند و اصولاً این جنگ «نبرد با اهمیتی نبوده است».

کارلوس بروسالیس، نویسنده یونانی، در روزنامه «دیلی الفتریا» درباره گفته‌های گارودی نوشت که: «جنگ ماراتن برخلاف آنچه که یونانیان می‌پندارند، جنگ چندان مهمی نبوده، شمار رزمجویان ایرانی هم چندین هزار نبوده و شکست ادعا شده هم برای ایرانیان چندان و خامت بار نبوده است». این نوشته یک یونانی را با نوشته سرپرسی سایکس انگلیسی بسنجید تا انگلیسی‌ها را بهتر بشناسید. (خبرگزاری یونایتد پرس، از روزنامه اطلاعات ۱۳۵۶/۶/۲۰)

نتیجه

زمین یونان از دید معدنی فقیر است. یونانیان باستان ملتی کوچک و مردمش تَهی دست و خودسَر بودند که زبانبازان و مردم فریبان مانند «دِئستِن» آنها را رهبری میکردند. خودسر بودنِ یونانیان سبب شده بود که زیر فرمان «تک حکومت» نروند و دولت‌های کوچک شهری پیا کنند که، پیوسته با همدیگر در جنگ بودند و پیشرفتشان هم در نتیجه همین جنگها بوده است. عقلمندان یونان باستان، گنده‌گویی و گزاف‌نویسی را وسیله سَرِ پا نگاهداشتن دولت‌های شهری و بالا بردن روحیه مردم یونان کرده بودند. یونانیان را در جنگ با غیر یونانیها، همواره با اغراق پیروز میساختند و کمتر از شکست یونانیان مینوشتند. این روش برایشان «مکتب نویسنده‌گی» شده بود. سرآمد این تاریخ‌نویسان هردوت است که نیاز نیست درباره دروغ‌نویسی‌هایش چیزی نوشته شود.

سَرِ پیشرفت کشورهای صنعتی چیست و چگونه زورمند شده‌اند؟ آیا این پیشرفت از هوش سرشار و کار زیاد آنهاست یا علت دیگر دارد. نوشته زیر را بخوانید تا از این سَر آگاه شوید.

از سده پانزدهم میلادی در اروپا حالت تعادلی میان کشورهای بزرگ اروپای آن روز که اسپانیا، «اتریش — هنگری»، عثمانی و فرانسه بودند پیدا

شد که، یا با همدیگر در جنگ بودند و یا برای جنگ کردن خود را آماده میکردند. اسپانیا پس از جنگ ۱۵۸۸ م. جای خود را به انگلستان داد، اما حالت تعادل بهم نخورد. آلمان جانشین امپراطوری «اتریش - هنگری» شد، باز هم حالت تعادل بهم نخورد. روسیه جای عثمانی را گرفت، حالت تعادل بجا ماند. در این حالت تعادل، کشورهای بزرگ اروپا، از سده پانزدهم تا سده بیستم یا با هم در جنگ بودند و یا خود را برای جنگ دیگر آماده میکردند. گرچه در این پنج سده، کشورگیرانی مانند ناپلئون و هیتلر پیدا شدند که میخواستند اروپا را به زیر فرمان خود درآورده و یک کشور بزرگ بوجود آورند و بر دنیا فرمانروایی کنند، اما کامیاب نشدند.

در دو جنگ جهانی سده بیستم، پای آمریکا و ژاپون هم به جنگ کشیده شد و حالت تعادل به آسیا و آمریکا هم گسترش یافت. امروز حالت تعادل نیروها، میان اروپای باختری، آمریکا، روسیه و چین که ابرقدرت نامیده میشوند استوار شده است.

کشورهای صنعتی‌یی که با همدیگر در جنگ بودند، برای جنگ کردن نیاز به جنگ افزار داشتند. تلاش در ساختن جنگ افزارهای جدید، باعث اختراع‌های بشمار شد و کشورهای جنگنده صنعتی شدند. ماشین بخار، ماشین سوختی، ارباب موتوری، کشتی‌های چند صد هزار تنی، هواپیما، دستگاه‌های خبررسانی، راهسازی، فلزگدازی، شکافتن اتم، جهیدن به فضا و هزاران اختراع دیگر برای جنگ کردن بود. پس جنگ مادرِ ترقیات صنعتی امروز است و نه هوش زیاد یا پشتکار مردم کشورهای صنعتی.

کشورهای صنعتی شده که زورمند شده بودند، برای بدست آوردن نیروی انسانی و مواد خام ارزان، به کشورهای صنعتی نشده هجوم بردند. مردم آنجاها را اسیر کردند و یا به زیر فرمان درآوردند و مواد خامشان را به یغما بردند که اسیر کردن سیاهان افریقا و بردنشان به آمریکا و غارت کردن

نفت ایران دو نمونه از آنهاست. پیش از ملی شدن نفت ایران، شرکت نفت انگلیس میخواست برای هر تن نفت خام (حدود ۷ بشکه و نیم) نیم لیره انگلیسی برابر ۱٫۴ دلار آن روزی پرداخت کند که با حساب کردن ۱/۲ کاهش ارزش دلار (۳۳٪)، برای هر بشکه نفت خام ۲۸٫۰ دلار امروزی پرداخت میشد که اکنون با قیمت ۲۸ دلار هر بشکه، به بیش از ۱۰۰ برابر رسیده است.

استثمار یعنی اینکه: کشورهای صنعتی شده زورمند، مواد خام کشورهای صنعتی نشده ناتوان را به قیمتی که میخواستند میخریدند و آنها را به فرآورده‌های صنعتی تبدیل میکردند و به قیمتی که خواستشان بود میفروختند. از تفاوت این دو قیمت سود کلان میبردند. پیامد آن کار این شد که کشورهای صنعتی، روز به روز ثروتمندتر و کشورهای غیر صنعتی، پیوسته فقیرتر میشدند، تا جهان به وضع اقتصادی امروزی درآمد. کشورهای صنعتی آمریکا، آلمان غربی و ژاپن نمونه‌هایی از این ثروت‌اندوزی کلان هستند.

کشورهای صنعتی شده باختر که زورمند شده بودند، از آغاز هجومشان به خاور زمین، ایرانزمین و هندوستان، از سده هفدهم میلادی و پس از آن، برای آنکه آسانتر به مردم اینجاها فرمانروایی کنند نیرنگی به کار بردند. از افسانه «الکساندرُس مقدونی» تاریخ و از «هلنیسم نو ساخته» فرهنگ یونان باستان ساختند و آن را تا هندوستان پیش بردند و بخورد مردم دادند که: شما مردم، از زمان باستان شکست خورده نیروی یونان (افسانه الکساندرُس مقدونی) و ریزه‌خوار فرهنگ یونان باستان (هلنیسم) بوده‌اید. چون ما اروپائیان وارث یونان باستانی هستیم، باید سَروری ما را که پیشینه تاریخی دارد بپذیرید.

با کاوش‌هایی که از پایان سده نوزدهم میلادی به این سو در آسیای

کوچک شده، تا اندازه زیادی تمدن فنیقی‌ها، آرامی‌ها و سریانی‌های سامی نژاد، همچنین هتیت‌ها، میتانی‌ها (هوریت‌ها)، فریگی‌ها و اورارتوهای آریایی روشن گشته است. تاریخ‌دانان کشورهای باختر هم از بی‌مایه بودن فرهنگ یونان باستان و دروغ بودن افسانهٔ اسکندر، جوری که تاریخ‌نویسان دروغ‌پرداز ستایشگر نوشته‌اند، آگاهی یافته‌اند، اما به روی خود نمی‌آورند و می‌گویند، دشوار است که تاریخ نوشته را بر هم بزنیم و از نو تاریخ دیگر بنویسیم. ما نباید از دیگران بخواهیم که برایمان تاریخ درست بنویسند، این کار را هرچه زودتر خودمان باید انجام دهیم.

تهران، اسفندماه ۱۳۶۲

احمد حامی

در این کتاب میخوانید:

زمین یونان از دید معدنی فقیر است. یونانیان باستان ملتی کوچک و مردمش تهیدست و خودسَر بودند که زبانبازان و مردم فریبان مانند «دِفسِتِن» آنها را رهبری میکردند.

عقلمندان یونان باستان، گنده‌گویی و گزاف‌نویسی را وسیله‌ی سَر پا نگاهداشتن دولت‌های شهری و بالا بردن روحیه‌ی مردم یونان کرده بودند. یونانیان را در جنگ با غیر یونانیها، همواره با اغراق پیروز میساختند و کمتر از شکست یونانیان می‌نوشتند. این روش بر ایشان «مکتب نویسنده‌گی» شده بود. سرآمد این تاریخ‌نویسان هردوت است.

تاریخ‌دانان کشورهای باختر هم از بی‌مایه بودن فرهنگ یونان باستان و دروغ بودن افسانه‌ی اسکندر، جوری که تاریخ‌نویسان دروغ‌پرداز ستایشگر نوشته‌اند، آگاهی یافته‌اند، اما به‌روی خود نمی‌آورند و میگویند: دشوار است که تاریخ نوشته را برهم بزنیم و از نو تاریخ دیگر بنویسیم. ما نباید از دیگران بخواهیم که بر ایمان تاریخ درست بنویسند، این کار را هر چه زودتر خودمان باید انجام دهیم.

جنگ، مادر ترقیات صنعتی‌ی امروز است و نه هوش زیاد یا پشتکار مردم کشورهای صنعتی.